

Zhodnocení šlechtitelského programu

plemeno osel domácí v České republice za rok 2017

Chovný cíl

Chovným cílem je osel středního až malého obdélníkového rámce s korektní stavbou těla, harmonickými proporcemi a typicky dlouhými ušními boltci. Je bez vad stavby končetin a chodů a bez hrubých exteriérových vad.

Cílem šlechtění osla domácího je jedinec charakterově vyrovnaný, bez známek jakékoli agrese, ochotný k práci a lehce ovladatelný. Jedná se o konstitučně tvrdé, nenáročné a dobře krmitelné jedince. Osel domácí je vhodný k rekreaci, hipoterapii, do zápřahu, nebo jako soumar.

Početní stav populace

V posledních letech vykazuje populace oslů chovaných v české republice významný početní nárůst. Tato okolnost je zřejmě v největší míře ovlivněna narůstajícím povědomím chovatelů a majitelů oslů o nutnosti registrace všech držených zvířat, která vyplývá ze zákona. Mimo to se intenzivnější propagace odráží ve zvýšeném zájmu o tato zvířata, což vede zákonitě i k cílenému intenzivnějšímu připouštění chovných jedinců. Výjimkou nejsou ani importy zvířat ze zahraničí.

Tab. č. 1: Přehled populace plemene osel domácí v ČR

Rok	Hřebci v chovu z PK	Klisny v PK	Ostatní	Celkem
2014	7	6	759	772
2015	9	16	943	968
2016	12	23	972	1007
2017	5	29	1095	1129

Členská základna

V roce 2017 registroval SOS 17 členů, o 10 členů více než v loňském roce. Věříme, že další členy získáme na plánovaných akcích v letošním roce.

Chovná populace

Plemenní hřebci

Počet plemenných hřebců osla domácího je v současné době nedostatečný a nestačí na rozumné pokrytí zájmu o připouštění po celém území republiky. Přestože udělená výjimka MZe umožňuje licentování plemenných hřebců i bez oboustranného dvougeneračního původu, je zájem ze strany majitelů potencionálních plemenů mizivý. V tomto ohledu je nezbytnou úlohou SOS zlepšit propagaci a informovanost široké veřejnosti o této možnosti a o povinnostech vyplývajících ze zákona o plemenitbě.

Markéta Sedlinská informovala o možnosti v letošním roce využít nabídky Kliniky chorob koní VFU Brno, která v rámci interního grantu nabízí chovatelům bezplatné odběry a výrobu inseminačních dávek plemenných oslů a inseminaci oslích klisen. Informace pro majitele plemenných hřebců zajistí Sedlinská, ostatní členové jsou žádáni o pomoc při informování majitelů klisen.

Zkoušky výkonnosti

Přestože zkušební řád plemenné knihy oslů umožňuje posuzování oslů při celé řadě příležitostí (posuzování hříbat pod klisnou, výstavy, zkoušky výkonnosti atd...) z důvodů velmi omezených aktivit, které by sdružovali zájemce o chov oslů, není počet posouzených zvířat nikterak uspokojivý. Zkoušky výkonnosti jsou povinné pro plemenné hřebce, pro klisny jsou zatím nepovinné, a největší důraz je kladen (mimo tělesných znaků) především na projev ochoty spolupracovat s člověkem a nulové známky agresivity, která je hlavním kritériem zcela vylučujícím takové jedince z dalšího chovu.

Výstavy a další akce

V roce 2017 se zástupci SOS úspěšně zúčastnili výstavy pořádané ASCHK – Kůň 2017 v Lysé nad Labem. Mimo to proběhl druhý sraz chovatelů oslů mul a mezků, který jsme spojili se svodem oslích klisen a hřebců. Sraz proběhl na ranči Valkýra v Hustopečích. Všechny akce měly pozitivní ohlas nejen mezi účastníky, ale i ze strany diváků. Na tomto srazu měli možnost členové i diváci získat informace o tom jak připravit svého oslíka ke svezení dětí, jak s ním manipulovat, jak zapřahat. Jeden ze členů přivezl na sraz vlastního oslíka, který nikdy neměl žádnou zkušenost se zápřahem a na něm jsme vše předvedli v praxi. Od MVDr. Elišky Horáčkové se účastníci dozvěděli vše co je třeba k připouštění, porodům, ale také zdravotní stránku oslů.

V plánu aktivit SOS je pro rok 2018 účast na výstavách Techagro (po dohodě se svazem chovatelů ovcí a koz), a na výstavách koní v Pardubicích a Lysé nad Labem (v rámci ASCHK). Budeme oslovovat další chovatele a probouzet zájem o účast na veřejných vystoupeních. Začátkem dubna je v plánu svod klisen na klinice v Brně. A opět proběhne sraz oslů buď v Hustopečích nebo pokud členové navrhnou jiné místo, tak tam.

Propagace plemene

Jako hlavní informační kanál pro chovatele oslů v ČR fungují webové stránky SOS (www.svazoslichspecialistu.cz) a ASCHK ČR (www.aschk.cz). Dále jsou informace zveřejňovány v médiích věnovaných koním obecně – servery Equichannel, Distanc, časopisy Koně, Jezdeckví apod. Zde je hlavním cílem informovat i další případné zájemce o chov plemene.

SOS dále využívá komunikaci se členy svazu pomocí Facebooku a e-mailové komunikace.

Závěr:

Plemenářská práce v chovu oslů stojí na svém počátku. Je třeba zintenzivnit komunikaci a informovanost mezi zainteresovanými občany a i nadále se snažit vyhledáváním a podporou vhodných plemenů o zlepšování chovné populace osla domácího v ČR.